

خلاصه درس ۲۰ مطالعات اجتماعی نهم آرامش در خانواده

معیارهای

انتخاب معیارهای درست برای همسرگزینی مویب سازگاری و آرامش در خانواده میشود.

مهم ترین معیار برای همسرگزینی از نظر صاحب نظران ← توجه کردن به تناسب و همگونی فرد با طرف مقابل (۱) اعتقادات دینی (۳) اخلاق و روایات (۲) تهیلات (۳) وضعیت خانوادگی

مهم ترین معیار برای همسرگزینی از دیدگاه اسلام ایمان و اعتقادات دینی (مهم ترین)

توجه: در گذشته خانواده ها نقش بیشتری در همسرگزینی و حمایت از خانواده نوپا داشتند و اگر امروزه نیز جوانان همسر خود را با مشورت و تجربه های خانواده هایشان انتخاب کنند کمتر دچار ناسازگاری میشوند.

مهم ترین هدف ازدواج از دیدگاه قرآن: برقراری آرامش بین زن و مرد که در نتیجه باعث کامل شدن و کمال یکدیگر میشوند ("از نشانه های خداوند است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید که در کنار آنها آرامش یابید و انس بگیرید و بین شما رأفت و مهربانی برقرار نمود")

حقوق و تکالیف

به دنبال ازدواج بین زن و مرد حقوق و تکالیفی حاکم میشود؛ یعنی هر یک نسبت به دیگری دارای حقوقی است و در مقابل وظایفی نیز دارد بهترین شما کسی است که رفتار او با خانواده اش نیکوتر باشد. و من در نیکی به خانواده ام بهترین هستم (رسول اکرم)

حقوق و تکالیف والدین و فرزندان نسبت به یکدیگر

به فرزندان احترام بگذارید و با ادب و روش پسندیده با آنها معاشرت کنید.

...و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دوی آنان به سالخوردگی رسیدند و این در حالی است که نزد تو هستند، (کوچکترین) سخنی که نشانگر ناراحتی و رنجش است به آنان مگو و با پر خاشگری آنان را از خود مران و زیبا و شایسته با آن دو سخن بگو. از سر عطف و دلسوزی با آنان مهربان و فروتن باش و بگو پروردگارا همانطور که مرا در کودکی پرورش دادند (و با من مهربان بودند) به آن دو رحم کن.

صله **معنای لغوی:** صله به معنای اتمام و پیوستگی (برگرفته از واژه وصل) - اتمام به معنای فویشان و نزدیکان **معنای اصطلاحی:** دید و بازدید از فویشاوندان فرد و از حال آنها با فبرش

نکته: علاوه بر دید و بازدید توأم با مهر و محبت و کمک مالی به خویشاوندان نیز صله ارحام محسوب میشود. در مواردی که فردی میخواهد صدقه، نذری یا زکات و ... بدهد خویشاوندان مقدم بر دیگران هستند.

ناسازگاری زن و شوهر

(۱) انتخاب نادرست همسر (از مهم ترین عوامل)

(۲) عدم شناخت کافی زن و شوهر از حقوق و تکالیف خود و یا عدم کسب شایستگی و آمادگی کافی برای انجام تکالیف خانوادگی

(۳) وجود تفاوتها و اختلاف سلیقه های فردی حتی بین افراد یک خانواده

(۴) تعارض بین نقشها؛ برای مثال: خانم های شاغل هم باید وظایف شغلی خود را به خوبی انجام دهند و هم وظایف مادری و همسری را، به همین خاطر با دشواری هایی روبه رو هستند.

خوش اخلاقی-احترام گذاشتن به همسر-رعایت ادب-
با الفاظ نیکو وی را صدا زدن-قدردانی از زحمات

تقسیم کار-همکاری بیشتر اعضای خانواده
در امور خانه زمانی که مادر شاغل است

سازگاری والدین

فرزندان موجب امنیت و ثبات و

الف) تعهد مناسب فرزندان: تک فرزندی باعث ایثار پیامدهای نامطلوب هم برای خانواده و هم برای اجتماع میشود.

مانند ۱) کاهش یافتن تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کودکان

۲) مرور ۳) شدن کودکان از داشتن همبازی

۳) شکل گرفتن رقابت و بازی های کودکانه و همچنین الگو برداری از رفتارهای فوهر و برادر و ارتباط بیشتر بچه ها با افراد بزرگسال

۴) مرور ۴) ماندن بچه ها از حمایت و محبت برادر و فوهر و عمو و دایی و قاله و عمه

ب) آگاهی والدین و فرزندان از حقوق و تکالیف یکدیگر (در قسمت های قبل توضیح داده شد)

